

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **I. F. Š.**, bytom J., T. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava o **starobný dôchodok**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 4. mája 2011, č. k. 23Sd/6/2011 – 49, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 4. mája 2011, č. k. 23Sd/6/2011 – 49 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 14. decembra 2010 **z r u š u j e** a vec jej **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom zo 4. mája 2011, č. k. 23Sd/6/2011 – 49, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 14. decembra 2010, ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu X.. Právo na náhradu trov konania odporkyni nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ ku dňu X. nespĺňa podmienky pre nárok na starobný dôchodok podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo navrhovateľ pre vznik nároku na starobný dôchodok nesplnil podmienku dovŕšenia dôchodkového veku 62 rokov, ktorý dovŕši až X.. Navrhovateľovi bol od 1. septembra 1995 priznaný výsluhový príspevok podľa § 33 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov, ktorý sa od 1. mája 1998 považuje za výsluhový dôchodok podľa § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 Z. z. a od 1. júla 2002 sa podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona. Pre nárok a výšku výsluhového príspevku bola zhodnotená doba od 30. augusta 1972 do 31. júla 1974 a od 1. augusta 1974 do 31. augusta 1995 v I. kategórií funkcií. Krajský súd dospel k záveru, že obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka navrhovateľ získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Osvojil si preto právny názor odporkyne, že pre nárok na starobný dôchodok nie je možné zohľadniť uvedenú dobu výkonu služby profesionálneho vojaka zaradenú do I. kategórie funkcií, pretože navrhovateľ má uvedené obdobie v rozsahu 23 rokov a 2 dni zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok. Podľa názoru krajského súdu navrhovateľ nespĺňa ani podmienky ustanovené v § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, keďže jeho služba v I. kategórii funkcií netrvala k 31. decembru 1999, ale službu vojaka z povolania ukončil dňom 31. augusta 1995.

Navrhovateľ napadol rozsudok krajského súdu včas podaným odvolaním a žiadal, aby ho odvolací súd zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil vec jej vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že odporkyňa mu má priznať starobný dôchodok od dosiahnutia 55 roku veku. Domáhal sa priznania starobného dôchodku z I. pracovnej kategórie, lebo výkon služby v *I. kategórii funkcií* v rozsahu 23 rokov mu pri priznaní výsluhového príspevku nebol zohľadnený a v civilnom zamestnaní získal 16 rokov dôchodkového poistenia.

Odporkyňa žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach odvolania a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Jednou z podmienok vzniku nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia je podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. dovŕšenie dôchodkového veku 62 rokov, ak zákon neustanovuje inak. Vek 62 rokov navrhovateľ dovŕši až X..

Navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku od X., kedy dovŕšil vek 56 rokov.

Nebolo sporné, že navrhovateľ ako profesionálny vojak vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Vylúčenie doby trvania služobného pomeru policajta pre nárok na starobný dôchodok odporkyňa oprela o ustanovenie § 60 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa prechodného ustanovenia § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Osobitným predpisom je zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľ vykonával profesionálnu službu vojaka v I. kategórii funkcií od 1. augusta 1974 do 31. augusta 1995 a do I. kategórii funkcií mal zaradenú aj základnú vojenskú službu od 30. augusta 1972 do 31. júla 1974, spolu v rozsahu 23 rokov a 2 dni. Od 1. septembra 1995 mu bol priznaný výsluhový príspevok podľa § 33 ods. 1 písm. c/ zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov (rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia z 26. septembra 1995).

Pre určenie výšky výsluhového príspevku v zmysle § 33 zákona č. 76/1959 Zb. nie je rozhodujúca okolnosť, že navrhovateľ vykonával službu v I. kategórii funkcií.

Podľa prechodného ustanovenia § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 výsluhové príspevky, na ktoré vznikol nárok podľa § 33 ods. 1 písm. c/ zákona č. 76/1959 Zb. v znení neskorších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti, a zvyšujú sa od tohto dňa o 12 %. Ak však bol poberateľ tejto dávky prijatý do služobného pomeru uvedeného v § 53 ods. 1, nárok na ňu zaniká dňom účinnosti tohto zákona.

Podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z. z., ktoré je taktiež prechodným ustanovením, výsluhové dôchodky priznané a vyplácané podľa § 89 ods. 2 a 3, § 91, § 92 ods. 2 a § 94 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti, a od tohto dňa sa zvyšujú o 10 %. Na výplatu týchto dôchodkov je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. Výplata týchto dôchodkov sa financuje z osobitného účtu.

Výsluhový príspevok nie je výsluhovým dôchodkom, priznanému podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z.; je naďalej výsluhovým príspevkom podľa zákona č. 76/1959 Zb. a za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 114/1998 Z. z. a podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa iba považuje, najmä na účely trvania nároku na dávku výsluhového zabezpečenia, priznanú podľa predchádzajúcich predpisov a jej výplatu.

Navrhovateľ nevykonával službu vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. Keďže výsluhový príspevok sa za výsluhový

dôchodok iba považuje, názor odporkyne, že obdobie výkonu služby navrhovateľ získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, nie je správny. Z toho dôvodu je nesprávny i jej záver, že obdobie výkonu služby nemožno považovať za obdobie dôchodkového poistenia (§ 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Navrhovateľovi nevznikol nárok na starobný dôchodok z I. kategórie funkcií podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., jeho službu je preto potrebné v súlade s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. hodnotiť ako zamestnanie v I. pracovnej kategórii.

Ustanovenie § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zakotvuje vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia zásadu zachovania získaných nárokov, vyplývajúcich zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie a to do 31. decembra 2023. Z tohto ustanovenia vyplýva, že výkon zamestnania v I. a II. pracovnej kategórii, resp. v I. a II. kategórii funkcií podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. má vplyv tak na zachovanie nároku na prepočet napríklad starobného dôchodku aj podľa zákona č. 100/1988 Zb. ako aj na skorší vznik nároku na starobný dôchodok, t.j. pred dovŕšením dôchodkového veku podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Keďže z titulu služby vojaka z povolania (profesionálneho vojaka) navrhovateľovi nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. nevznikol a jeho výsluhový príspevok sa za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 238/2002 Z. z. iba považuje, v zmysle

§ 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nie je možné stanoviť pre neho iné, menej výhodné podmienky pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok.

Výkon služby vojaka z povolania v I. kategórii funkcií v rozsahu viac ako 20 rokov (do 31.8.1995) v zmysle § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 14 ods.4 a § 21 ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľovi zachoval nárok na starobný dôchodok od dovŕšenia veku 55 rokov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutia odporkyne zo 14. decembra 2010 o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne znovu posúdiť nárok navrhovateľa na starobný dôchodok z I. pracovnej kategórie ku dňu dovŕšenia veku 55 rokov a znovu rozhodnúť. Na účely stanovenia výšky starobného dôchodku do doby dôchodkového poistenia navrhovateľa započíta aj doby, hodnotené na účely výsluhového príspevku. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku bude môcť tento dôchodok krátiť (Dohovor č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach). Odporkyňa je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešný navrhovateľ žiadne trovy neuplatnil.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. augusta 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská